

sidste er med Hensyn til Kontrol med Hjemmearbejdet i sin Indstilling gaaet videre end det foreliggende Lovforslag. Jeg har tidligere haft Lejlighed til at udtale mig om den store Fare, som Hjemmearbejdet i Virkeligheden rummer. Det er mærkværdigt, at man ved en Fabriklov giver Bestemmelser om Fabriklokalers Rumfang, Renholdelse, Hvidtning og øvrige sanitære Forhold, men at man samtidig undlader at føre nogen som helst Kontrol med Hjemmearbejdsforholdene. Hjemmearbejderen faar hos den vedkommende Fabrikant eller Arbejdsgiver udleveret det Stof, som han skal forarbejde, han gaar hjem med det i sin Lejlighed, og denne bestaar jo i Regelen kun af 1 eller 2 Værelser. Tidligere var her i København 1-Værelses Lejligheden Regelen, nu tør man vel sige, at 2-Værelses Lejligheden er det. I denne Lejlighed maa Hjemmearbejderen nu tilvirke sit Produkt samtidig med, at han benytter Værelset baade til Spisestue, til Opholdsstue og mangan Gang ogsaa til Sovestue. Dette er selvfølgelig i høj Grad sundhedsfarligt. Det er een Side af Sagen. Den anden Side er, at naar man giver en Fabriklov med Bestemmelser om Fabriklokalers Ventilation, Rengørelse, Rumindhold o. s. v. og samtidig tillader Hjemmearbejde uden Kontrol, bevirker man derved let, at Fabrikkanterne i de Fag, hvor det nu kan lade sig gøre, ræsonnerer saaledes: Af hvilken Grund skal vi bebyrde os med de store Udgifter og være undergivet den Kontrol, som følger af, at vi benytter Fabriklokalen, vi staar os langt bedre ved at indføre Hjemmearbejde. Derfor mener jeg, at Lovforslaget her er kommet ind paa den rette Vej, idet det i nogen Grad har taget Hensyn til Arbejdsraadets Indstilling — desværre ikke i den Udstrækning, jeg kunde ønske, men maaske kan vi faa Lejlighed til herved at forbedre Lovforslaget paa dette som paa flere Omraader. Det er jo muligt til Trods for, at der har været to Perioders Forhandling i Landstinget, og til Trods for, at Landstinget ændrede Indholdet af forskellige af de Paragraffer, der var foreslaaede af den højtaerede Minister, at det, naar Landstinget ser, at der herved er en Stemning for at gaa videre i den Retning, end det paa det daværende Tidspunkt har syntes at ville gaa, vil lykkes ogsaa at faa Landstinget med til nogle flere Forbedringer, end det gik med til ved dets sidste Behandling af Lovforslaget.

Hjemmearbejdernes Antal anslaaes af

Arbejdsraadet til mellem 15,000 og 16,000, det er maaske snarere noget mere, men efter den Opgørelse, vi har faaet ved Udsendelsen af Skemaer, er det det omtrentlige Antal. Med Hensyn til det sundhedsfarlige ved Hjemmearbejdet erindrer maaske ærede Medlemmer af dette Ting, at der for nogle Aar siden var en Tyfus-epidemi i London, og at denne Epidemi ogsaa udstrakte sig til et Kvarter af London, hvor de velhavende havde til Huse. Ved den Undersøgelse, der foregik, fandt man eller troede at kunne konstatere, at Grunden til denne Epidemiers Udbredelse var den, at Hjemmearbejdere i Herreskræderfaget i et enkelt Kvarter af London var blevet inficeret af Sygdommen, og af derved ogsaa det Arbejde, de havde hjemme for de forskellige Mestres og Ekviperingshandlere, havde optaget Smitten og ført den videre til de Kredse, som ellers ikke er udsatte for at komme i Forbindelse med Hjemmearbejderne. Jeg tror, at det paa den Tid havde nogen Betydning for det Krav, der rejstes i den engelske Arbejderklasse om at faa indført nogen Kontrol med Hjemmearbejdet. Jeg tror ogsaa, at det har bidraget sit til, at den Lov, der for et Par Aar siden blev vedtaget derovre om Løn for og Kontrol med Hjemmearbejdet, blev sat igennem, og jeg tror ligeledes, at hvis det her ved Lejlighed skulde vise sig, at nogle af dem, der hører til de øverste 10,000, blev ramt af en Epidemi saaledes som i London, vilde de, der er Repræsentanter for de øverste 10,000, ikke modsætte sig en Kontrol med Hjemmearbejdet, der var af langt videregaaende Beskaffenhed end de Bestemmelser, som nu er strøgne af det høje Landsting.

Det i 1910—11 fremsatte Lovforslags Hovedbestemmelser er i Overensstemmelse med Loven af 1901. Der er gjort nogle Forandringer. „Værksteder“ er saaledes ændret til „Virksomheder“, saa at det tydeligt fremgaar, at Betingelsen, at et større Antal Arbejdere skal være beskæftiget i Virksomheden, kun gælder Haandværks- og Industrivirksomheder, og efter „Haandværks- og Industrivirksomheder“ er der tilføjet: „(herunder Stenbrud, Kalkbrud, Grusgrave, Mergelgrave o. lign.)“. Efter „beskæftiges“ er der indskudt: „udenfor deres Hjem“, og jeg kan her henvise til de Udtalelser, jeg kom med før angaaende Hjemmearbejdet. Endvidere er den Undtagelsesstilling, der ved Loven af 1901 er givet Landbrugsvirksomheder, bortfaldet, idet der kun om Mejerier gives den Bestemmelse, at Loven ikke finder Anven-